

Motion till riksdagen

1987/88:Ub7

av Carl Bildt m. fl. (m)

med anledning av prop. 1987/88:102 om utveckling av yrkesutbildningen i gymnasieskolan

Sammanfattning

Den frivilliga gymnasieutbildningen måste enligt vår mening syfta till att ge eleverna

- en god grund för högre teoretiska studier
- en god grund för mer avancerad yrkesutbildning
- en god grund för yrkesverksamhet direkt efter avslutad utbildning.

Tydligt inriktade utbildningslinjer skapar en god motivation hos eleverna. Att lära sig något område riktigt grundligt är, enligt vår mening, en bättre grund att stå på vid kommande fort- och vidareutbildning än ytliga kunskaper från många områden. Det är därför inte vare sig möjligt eller önskvärt att i en och samma utbildning nå samtliga ovan angivna mål.

Ett tidigt utbildningsval får emellertid inte innebära låsningar för framtiden. Därför skall det finnas kompletteringsmöjligheter för den som senare vill ändra inriktning. Den gymnasieutbildning vi förordar står därför i bjärt kontrast till socialdemokraternas försök att göra gymnasiet till en likriktad, allmän skola utan mer preciserade mål.

Vi anser att följande riktlinjer skall gälla för den gymnasiala yrkesutbildningen, för vilken lärlingsutbildning kan vara en bra beteckning:

- Den skall ha en effektiv och omfattande anknytning till det praktiska arbetslivet.
- Stor hänsyn skall tas till de speciella krav och behov som gäller för resp. yrke och bransch. Det måste också finnas stor frihet att lokalt utforma utbildningen med hänsyn till ortens speciella förhållanden och arbetsmarknad.
- Undervisningen skall bestå av allmänna ämnen, fackteori och arbetsteknik.

Den gymnasiala yrkesutbildningen bör organiseras som en flexibelt utformad lärlingsutbildning. Eleven/lärlingen skall vara anställd i företaget och uppbära lön i förhållande till hur han/hon bidrar till produktionen. De förhållanden som gäller elevens/lärlingens ställning på arbetsplatsen skall regleras i lag eller avtal.

Svenska ungdomar, som skall verka i yrkeslivet långt in på 2000-talet, får i

dag en yrkesutbildning som baseras på den utbildningssyn som rådde i början av 1970-talet. Moderata samlingspartiet anser att den yrkesinriktade utbildningen skall reformeras så att eleverna erhåller en modern utbildning inriktad mot det framtida yrkeslivet.

Regeringens förslag uppfyller inte detta krav. Därtill kommer förslaget så sent att det inte kan ligga till grund för en seriöst utformad försöksverksamhet.

Inledning

1982 framlade moderata samlingspartiet ett genomarbetat principförslag till en snabb och radikal reformering av den gymnasiala yrkesutbildningen.

Bakgrunden var, då som nu, dels de brister som kunde konstateras inom yrkesutbildningen, dels de snabba förändringar som ägde rum inom praktiskt taget alla delar av arbetsmarknaden.

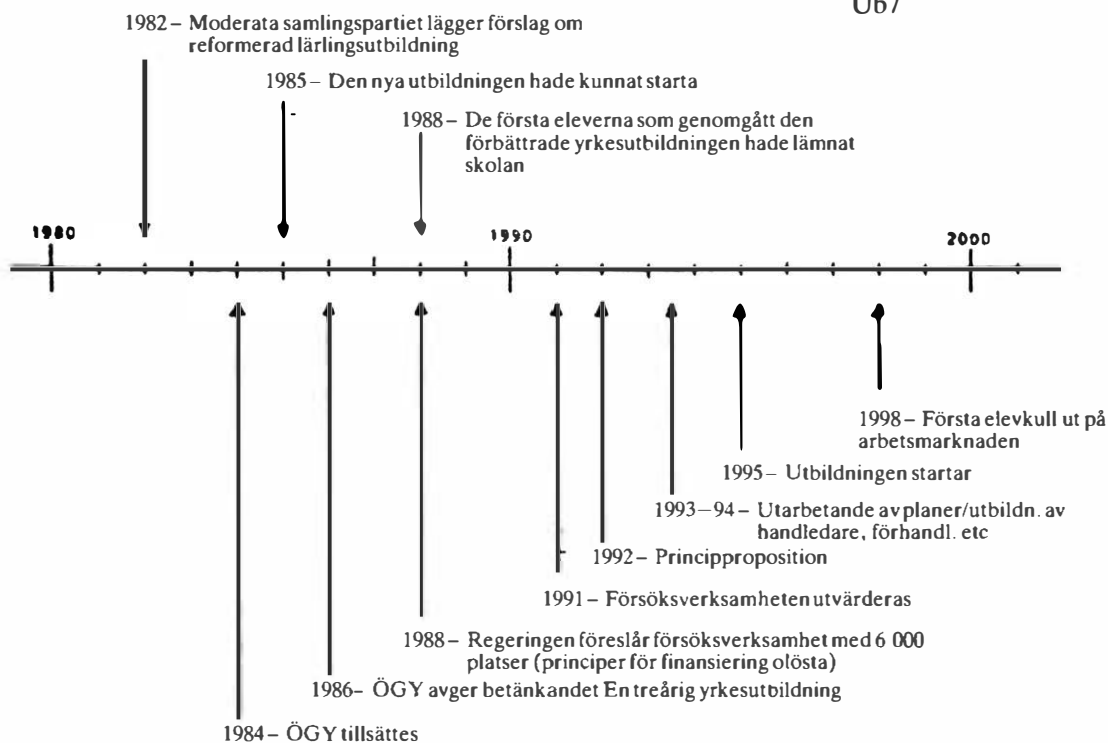
Redan i mitten av 1970-talet noterades kraftigt ökande svårigheter för ungdomar att komma in på den reguljära arbetsmarknaden. Arbetslösheten bland ungdom ökade och utgör fortfarande ett allvarligt problem.

I stället för att anta eller bygga vidare på vårt förslag valde socialdemokraterna att i sinom tid tillsätta en utredning. Det förslag till försöksverksamhet som regeringen nu presenterar är ett första stapplande steg mot den reformering av den yrkesinriktade utbildningen som redan borde ha varit genomförd. Denna senfärdighet får nu som resultat att åtskilliga ungdomskullar får lämna skolan utan att få en modern och för morgondagens behov avpassad yrkesutbildning.

Därtill kommer förslaget så sent och innehåller sådana betydande brister att det enligt vår mening inte kan läggas till grund för en meningsfull försöksverksamhet.

Med vårt förslag hade, förutsatt att riksdagen 1982 fattat principbeslut därom, de första eleverna redan nu kunnat lämna den yrkesinriktade utbildningen med en bättre beredskap inför sitt framtida yrkesliv.

Ännu under lång tid framöver kommer ett stort antal ungdomar att lämna den yrkesinriktade gymnasieutbildningen utan att ha fått en utbildning som är av den kvalitet som de har rätt att kräva. För dessa ungdomar innebär den av socialdemokraterna förda utbildningspolitiken tio förlorade år.

Den form av lärlingsutbildning som moderata samlingspartiet förordar ger betydande fördelar jämfört med det av regeringen nu framlagda förslaget. I den yrkesutbildning vi förordar är lärlingen anställd i företaget och uppstår stegvis stigande lön i relation till det ökande bidraget till produktionen. Parallellt härmed studeras fackteori och allmänna ämnen i gymnasiet. I ett lärlingsavtal regleras de förhållanden som skall gälla för lärlingen. Denne knyts till företaget endast för den tid som utbildningen avser.

Försöksverksamheten

Regeringens förslag till yrkesinriktad utbildning presenteras vid en tidpunkt som inte gör det möjligt att inför kommande läsår förbereda ens en försöksverksamhet på ett rimligt sätt.

Kommunerna försätts i en omöjlig arbetssituation, men än värre är att förslaget kommer så sent att de elever som skall erbjudas möjlighet att delta i en förlängd utbildning inte har kunnat få information innan de gjort sina val inför övergången till gymnasiet. Det gäller bl. a. så väsentliga frågor som hur försöksutbildningen kommer att värderas i jämförelse med traditionellt bedrivna tvåårig utbildning. Enligt vår mening är detta orättfärdigt mot eleverna, som ställs inför alternativ om vilka de inte har all den information

som de rimligen har rätt att kräva innan de träffar sina val.

Därtill är många andra frågor, som också är av avgörande betydelse för elevernas val, inte lösta. Den nu föreslagna omläggningen av den yrkesinriktade utbildningen förutsätts av regeringen ge allmän behörighet för studier vid universitet och högskolor. Emellertid har regeringen inte klart för sig hur antagning till högre studier skall gå till för de elever som utbildas i försöksverksamheten. Regeringen konstaterar att antagning till högre studier måste ske på andra grunder än hittills, men den anser att problemet inte är viktigare än att det får anstå. "Frågan blir inte aktuell förrän vid antagning till högskolan 1991", konstaterar den socialdemokratiska regeringen med suverän nonchalans mot dem som nu eventuellt måste välja en ny utbildningsväg.

Av bl. a. de skäl vi här anfört yrkar vi avslag på regeringens förslag till försöksverksamhet.

Riktlinjer

Den granskning av regeringens förslag som vi gör i det följande kan, sett i relation till vårt eget förslag, enligt vår mening tjäna som riktlinjer för det fortsatta arbetet med att utveckla och förbereda den nödvändiga reformeringen av den yrkesinriktade utbildningen.

Vi kan inte dela regeringens inställning att all yrkesinriktad utbildning skall vara treårig. Även om regeringen hävdar att beslut om utbildningens längd skall tas först efter genomförd försöksverksamhet, ger regeringens förslag klara indikationer om att den anser att en treårig utbildning för alla gymnasieelever är slutmålet.

En sådan inriktning är enligt vår mening felaktig. En yrkesutbildning skall, för att leda till avsett resultat, vara klart inriktad på enskilda yrken och på att eleverna förvärvar de kunskaper och den skicklighet som ger dem glädjen att kunna göra ett gott arbete.

De elever som söker sig till en yrkesutbildning är ofta starkt motiverade och önskar som regel inte delta i verksamheter som enligt deras mening inte anknyter eller bidrar till de yrkeskunskaper de skall förvärva.

Om den nya utbildningen inte till alla delar av eleverna upplevs vara meningsfull finns stor risk att den i stället uppfattas som något av en förlängd grundskola.

I själva verket torde det förhålla sig så att långt ifrån all yrkesutbildning behöver vara treårig. Vissa utbildningar kan vara kortare – andra kan behöva vara längre. Regeringens motiv för att göra all utbildning treårig måste vara ett annat än yrkesutbildningens behov.

Moderata samlingspartiet anser att bl. a. vårdutbildningen bör förlängas till tre år. Skälet härtill är emellertid de brister som konstaterats i nuvarande vårdutbildning och inte en strävan efter likformighet.

Att förlägga delar av yrkesutbildningen till arbetsplatser är enligt vår mening viktigt av främst följande skäl:

- utbildningen blir aktuell och verklighetsanpassad
- utbildningen blir motiverande
- eleverna får en god bild av de villkor som gäller på arbetsplatsen

- eleverna får utbildning på den utrustning som används i företagen
- utbildningen på arbetsplatsen fungerar som en länk till arbetslivet och till en framtida anställning.

Mot. 1987/88
Ub7

Traditionell lärlingsutbildning

Regeringen föreslår att viss utbildning för små yrkesområden skall kunna förekomma i en alternativ form. Det är, enligt vår mening, en viktig utgångspunkt att vissa yrkens speciella behov skall kunna tillgodoses genom speciellt anpassade utbildningar. Vi vill emellertid framhålla att sådan utbildning inte bör organiseras med syftet att ersätta befintlig, väl fungerande lärlingsutbildning. För vissa typer av verksamhet är lärlingsutbildning av traditionellt slag den bästa, och kanske enda tänkbara, formen av utbildning.

Med tanke på de behov som föreligger inom bl. a. vissa hantverksyrken med inslag av stark specialisering bör den traditionella lärlingsutbildningen utvecklas – inte begränsas.

Modulindelning och kompetensbevis

Förslaget att skapa avgränsade utbildningsavsnitt för vilka anges vilken kompetens som skall gälla (moduler) finner vi intressant. Utgångspunkten för förslaget är att eleverna kan behöva olika mycket tid med hänsyn till sina olika studieförutsättningar. Regeringen räknar uppenbarligen helt realistiskt med att det finns en viss grundnivå som måste uppnås för ett godkänt resultat.

Beträffande kompetensbevisen anges i propositionen att dessa skall innehålla uppgift om den aktuella modulen inhämtats på ett tillfredsställande sätt. "Betygsgraderingen" blir därmed *godkänd* eller *icke godkänd*.

Även om utgångspunkten måste vara att alla elever i karaktärsämnen skall lära sig det som behövs för ett godtagbart yrkeskunnande är det ofrånkomligt att det har ett stort intresse att även kunna redovisa om eleven har mycket goda kunskaper eller färdigheter i aktuellt avsnitt.

Vi vill således förorda att kompetensbevisen även skall kunna ge upplysning om mycket goda kunskaper.

Tim- och kursplaner

Regeringens huvudsyfte med reformeringen av den yrkesinriktade utbildningen tycks vara att skapa förutsättningar för allmän behörighet till universitets- och högskolestudier för ytterligare en grupp elever. Strävan är inte entydigt att förbättra den yrkesinriktade utbildningen. Detta kommer dess värre att gå ut över dem som varken får en tillräckligt god yrkesutbildning eller erforderliga grundkunskaper för högre studier.

Moderata samlingspartiet anser att det är självklart att allmänna ämnen skall förekomma i den yrkesinriktade utbildningen. Vi anser det lika självklart att dessa ämnen skall väljas så att de är till nytta för och stödjer studierna i fackteoretiska ämnen. I vissa fall är goda språkkunskaper av stor betydelse för den framtida yrkesutövningen, i andra fall kan goda kunskaper i matematik eller något annat ämne vara ett självklart komplement till de

övriga ämnen som ingår i yrkeskompetensen.

Ett exempel kan vara den aktuella situationen inom vårdutbildningen. Eleverna på gymnasieskolans vårdlinje har – enligt samstämmiga uppgifter – många gånger bristande kunskaper i ämnena svenska, engelska och matematik. Goda kunskaper och färdigheter i samtliga dessa ämnen är av vikt för person som skall syssla med dokumentation och registrering, tolkning av doseringsföreskrifter etc. Vårdlärare uppger att det inte går att upprätthålla en undervisning på gymnasial nivå utan att samtidigt ge stödundervisning på grundskolenivå.

Mot bakgrund av de krav som personal inom vården ställs inför bör t. ex. även trosfrågor och etiska frågor få ett betydande utrymme i utbildningen. Vi har ovan anfört att utbildningen för vårdpersonal bör förlängas till tre år.

För att få en god yrkesutbildning skall, enligt vår mening, strävan vara att skapa en konstellation av ämnen som dels underlättar studierna, dels kompletterar varandra i den eftersträlvade yrkeskompetensen.

Med en sådan utgångspunkt kan urvalet av allmänna ämnen inte schabloniseras till en likadan modell för samtliga utbildningslinjer på det sätt som regeringen föreslår. Socialdemokraternas vilja att till varje pris tillföra allmänna ämnen utan anknytning till vad resp. yrke kräver är i grunden en nedvärdering av yrkeskompetensen och de praktiskt inriktade yrkenas status.

Vi hävdar att utbildningen bör organiseras så att det finns möjlighet att genom kompletterande utbildning korrigera ett tidigare utbildningsval eller vidga den uppnådda kompetensen.

Det viktiga för den som vill söka sig till högre utbildning är inte hur de nödvändiga förkunskaperna förvärvats. Det viktiga är att kunskaper och studieförutsättningar finns. Det är också, bl. a. mot bakgrund av den ökande internationaliseringen av utbildningen, centralt att förkunskapskraven i Sverige ansluter sig till de kunskapskrav som gäller i andra, främst västeuropeiska länder.

Betygssystem

Regeringen har insett att för den framtida yrkesutövningen krävs att eleven kan redovisa sin kompetens. En konsekvens härav är då att eleverna i karaktärsämnen skall få kompetensbevis. I propositionen anför regeringen: "Som information om vad eleverna lärt sig är kompetensbevisen överlägsna. Detta sätt att mäta elevernas prestationer och inhämtade kunskaper bör också få en gynnsam effekt på undervisningssituationen". Däremot underkänner regeringen i propositionen kompetensbevisen som urvalsgrund, eftersom de inte är grupprelaterade! Regeringen vidhåller således explicit tanken om de relativa betygen som enda grund för urval.

Detta är dess värre helt följdriktigt med den syn på kunskaper, betyg och urval som socialdemokraterna företräder. Man skall, enligt socialdemokraterna, inte meritera sig med sina egna kunskaper utan på en jämförelse som endast visar var man står i förhållande till vilka kunskaper andra har eller inte har!

Vi anser vidare att elever även i karaktärsämnen bör få ett graderat betyg som ger möjlighet att redovisa väl inhämtade kunskaper och färdigheter.

Könsfördelning

Mot. 1987/88
Ub7

Det är angeläget att jämställdheten ökar i det svenska samhället. Vi kan emellertid inte acceptera könskvotering som en metod för att nå ökad jämställdhet mellan könen.

Könskvotering är, enligt vår mening, ingen lämplig metod för att nå verklig jämställdhet. Kvotering kan i stället leda till att kvinnor och män inte bedöms efter samma måttstock. Skall kvinnor eller män genom sin utbildning kunna vinna inträde på yrkesområden som traditionellt domineras av det motsatta könet måste de göra det med förvissningen att de är minst lika dugliga som sina studiekamrater. Den bästa vägen för att nå jämställdhet mellan könen är därför att påverka utvecklingen genom information och utbildning i underliggande delar av skolsystemet och i samhället i övrigt.

Linjesystemet

Tanken med socialdemokraternas förslag till nytt linjesystem förefaller vara att åstadkomma en återgång till en organisation där verksamheten ges en form med breda utbildningar eller breda ingångar, vilka leder över till en senare specialisering. Ett sådant förslag presenterades av gymnasieutredningen 1981. Förslaget avvisades mycket bestämt av remissopinionen, och regeringen föredrog att inte lägga något förslag med denna inriktning.

Regeringen återkommer nu bakvägen med ett liknande förslag, som därtill presenteras som ett slags naturlig fortsättning på den försöksverksamhet regeringen avser att inleda. Den i propositionen presenterade strategin avser tydligen att bana väg för ett nytt förslag med samma inriktning som det remissinstanserna tidigare avvisat.

Vi finner en sådan successiv specialisering som föreslås i propositionen vara ett slöseri med tid och resurser. Eleverna vet i allmänhet vad de vill, och endast med en inriktning mot det valda yrket kan studierna ges det djup och den kvalitet som bör eftersträvas.

I propositionen aviserar regeringen en översyn av de övriga, icke direkt yrkesinriktade, tvååriga gymnasielinjerna. Särskild uppmärksamhet har ägnats den tvååriga konsumtionslinjen som ÖGY ville avskaffa helt.

Vi ställer oss inte avvisande till en utredning av dessa linjers framtida ställning. Vi förutsätter att behovet av utbildning med konsumentekonomisk inriktning därvid särskilt beaktas.

Studiernas organisation

Vi förordar att eleven är anställd av företaget under utbildningstiden. Anställningsförhållandet innebär att eleven blir delaktig på ett sätt som ökar motivation och engagemang. Som anställd kommer eleven att föras in i arbetsgemenskapen och klarare uppleva både de formella och informella regler som gäller på en arbetsplats. Vidare torde ansvarsförhållandena bli klarare markerade.

Eleven kommer också efter en tid att kunna bidra med icke oväsentlig produktionskapacitet och bör då erhålla ersättning i förhållande härtill.

Gymnasieskolans anpassning till ett samhälle i förändring

Regeringen för ett resonemang om olika utbildningars attraktionskraft, vilket illustrerar att regeringen tycks anse att de obalanser som består i stort behov av utbildad arbetskraft och få sökande skall kunna lösas genom åtgärder inom utbildningssystemet. Detta är, enligt vår mening, endast möjligt till en liten del. Ungdomar låter sig inte "luras in" på en arbetsmarknad som de inte finner attraktiv. Arbetsförhållanden, status, möjligheter till avancemang samt lönesättning är väsentliga faktorer som påverkar ungdomars val av utbildning.

Vi anser dock att regeringen beträder en riktig väg i och med att sektorsindelningen föreslås bli slopad. Moderata samlingspartiet har länge förespråkat detta. Vi anser att en slopad sektorsindelning leder till större flexibilitet och att fler ungdomar därmed kan komma in på en för dem lämplig utbildningsväg.

Kostnader

I propositionen redovisas kostnaderna för försöksverksamhetens första år. För att få en bild av vad en fullständig reformering av den yrkesinriktade utbildningen skulle komma att kosta krävs emellertid ett annat och utförligare underlag än det som regeringen föreslagit riksdagen. Så finns t. ex. inga uppgifter om vilka utgifter som uppstår genom behovet av studiemedel vid en förlängd utbildning. Med regeringens förslag uppkommer denna utgift först det tredje försöksåret. Vi beräknar att kostnaderna väl överstiger 100 milj. kr. En fullständig reformering av den nu tvååriga yrkesinriktade gymnasieutbildningen i enlighet med de av regeringen angivna riktlinjerna kan beräknas kosta i storleksordningen 1,5–2 miljarder kronor.

Regeringen redovisar inte hur en sådan framtida reform skall kunna finansieras, vilket enligt vår mening är uppseendeväckande. Försöksverksamheten syftar till att skapa ett beslutsunderlag för en framtida förändring av all yrkesinriktad gymnasieutbildning. Om man inte skulle finna vägar att finansiera en sådan reform är försöksverksamheten tämligen meningslös.

Beträffande de kommunala kostnaderna finns här inga säkra uppgifter. ÖGY eftersträvar kostnadsneutralitet för kommunerna men konstaterade att detta, även om det är eftersträvansvärt, inte kan garanteras, eftersom den totala kostnadsbilden inte kan överblickas förrän kursplaner för olika yrkesområden är kända. Först därefter kan man få en klar uppfattning om personal-, lokal- och utrustningsbehov. Det är enligt vår mening alldeles tydligt att regeringen har underskattat de kommunala kostnaderna i sitt förslag. En förlängning av utbildningen med ett år kommer rimligen att ställa betydande krav på ökade lokal- och personalresurser.

Vi finner att dessa brister i det ekonomiska bedömningsunderlaget i sig är skäl nog att tills vidare avstå från den föreslagna försöksverksamheten.

Den frivilliga gymnasieutbildningen måste enligt vår mening syfta till att ge eleverna

- * en god grund för högre teoretiska studier
- * en god grund för mer avancerad yrkesutbildning
- * en god grund för yrkesverksamhet direkt efter avslutad utbildning.

Tydligt inriktade utbildningslinjer har viktiga fördelar. Det skapar en god motivation hos eleverna att kunna se en direkt koppling mellan utbildningen och det mål den syftar till. Att lära sig något område riktigt grundligt är, enligt vår mening, en bättre grund att stå på vid kommande fort- och vidareutbildning än ytliga kunskaper från många områden. Det är därför inte vare sig möjligt eller önskvärt att i en och samma utbildning nå samtliga ovan angivna mål.

Ett tidigt utbildningsval får emellertid inte innebära låsningar för framtiden. Ett felaktigt val måste kunna rättas till. Kombinerat med goda kompletteringsmöjligheter för den som senare vill ändra inriktning står den gymnasieutbildning vi förordar i bjärt kontrast till socialdemokraternas försök att göra gymnasieskolan till en likriktad, allmän skola utan mer preciserade mål.

Vi anser att följande riktlinjer skall gälla för den gymnasiala yrkesutbildningen, för vilken lärlingsutbildning kan vara en bra beteckning:

- * Den skall ha en effektiv och omfattande anknytning till det praktiska arbetslivet.
- * Stor hänsyn skall tas till de speciella krav och behov som gäller för resp. yrke och bransch. Det måste också finnas stor frihet att lokalt utforma utbildningen med hänsyn till ortens speciella förhållanden och arbetsmarknad.
- * Undervisningen skall bestå av allmänna ämnen, fackteori och arbetsteknik.

Huvuddragen i vårt förslag till hur den gymnasiala yrkesutbildningen bör organiseras är följande:

- * Utbildningen skall kunna variera mellan två och fyra år beroende på inriktning. Största delen av utbildningstiden förläggs till arbetsplatser. I skolan undervisas eleven i allmänna ämnen, fackteori och arbetsteknik.
- * Särskilda utbildningsplaner upprättas för varje yrke. Riksdagen fastställer de allmänna riktlinjerna. Stor lokal frihet att utforma utbildningen medges.
- * Eleverna erhåller betyg och bevis över genomgången utbildning.
- * Eleven är anställd under utbildningstiden.
- * Företag eller andra arbetsgivare som engageras i utbildningen har arbetsgivaransvar för eleverna under utbildningstiden.
- * Elevernas lön sätts med utgångspunkt i att de befinner sig under utbildning – lönen höjs successivt i takt med att den produktiva arbetsinsatsen ökar.
- * Arbetsgivaren betalar den lön som står i relation till produktionsinsatsen och till de särskilt avpassade sociala kostnaderna. Statsmakterna svarar för övriga kostnader.
- * Företag som vill inrätta utbildningsplatser måste ha möjlighet att klara sina

utbildningsåtaganden. En handledarutbildning skall erbjudas de personer inom företagen som engageras i dessa uppgifter.

Den lokala friheten vad gäller detaljutformningen av utbildningen innebär att fördelningen mellan den gymnasieförlagda och arbetsplatsförlagda utbildningen kan variera. Vidare kan anställningen vid en arbetsplats behöva kombineras med praktik och studiebesök på andra arbetsplatser för att tillräcklig bredd i utbildningen skall uppnås.

Hur länge och under vilken del av utbildningstiden som eleven arbetar på arbetsplatsen kan också bero på hur många lämpliga utbildningsplatser som går att erbjuda på utbildningsorten i fråga. Det ankommer på skolstyrelsen att finna den lämpligaste formen för att nå de mål som är uppsatta i utbildningsplanen för resp. yrkesutbildning.

De förhållanden som gäller elevens/lärlingens ställning på arbetsplatsen skall regleras i lag eller avtal. Även om det är önskvärt att så många elever som möjligt bereds tillfälle att övergå till fast anställning föreligger inte någon automatisk skyldighet för företagen att erbjuda sådan fast tjänst. Det är inte heller rimligt att bestämmelser om anställningsskydd blir tillämpliga för personer som är på företaget för att genomgå grundläggande yrkesutbildning.

Efter genomgången utbildning får eleverna/lärlingarna givetvis söka sig ut på arbetsmarknaden i vanlig ordning. Deras, i jämförelse med dagens situation, kraftigt förbättrade utbildning kommer emellertid att innebära att deras möjlighet att få fast anställning torde öka väsentligt.

I själva verket torde problemet ligga mer på företagets sida. Företagen kommer i stor utsträckning att vilja behålla de elever vars utbildning man medverkat till. En viss cirkulation är dock nödvändig för att utbildningssystemet skall kunna fungera.

Den ovan beskrivna lärlingsutbildningen måste självfallet kompletteras av traditionell och i huvudsak skolförlagd yrkesutbildning för yrkesområden och på orter där detta är nödvändigt.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen avslår regeringens förslag om försöksverksamhet rörande den yrkesinriktade gymnasieutbildningen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av utbildningar med olika längd,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en traditionell lärlingsutbildning för små yrkesområden,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att kompetensbevisen även skall kunna ange om eleven har mycket goda kunskaper,
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om de allmänna ämnena,
6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en reformering av linjesystemet,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om studiernas organisation,

Mot. 1987/88

Ub7

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en reformering av den yrkesinriktade utbildningen,

9. att riksdagen avslår regeringens förslag att för utveckling och försöksverksamhet avseende gymnasieskolans yrkesinriktade utbildning för budgetåret 1988/89 anvisa ett belopp av 24 400 000 kr.

Stockholm den 30 mars 1988

Carl Bildt (m)

Lars Tobisson (m)

Anders Björck (m)

Nils Carlshamre (m)

Rolf Dahlberg (m)

Bo Lundgren (m)

Arne Andersson (m)

i Ljung

Ingegerd Troedsson (m)

Ingrid Sundberg (m)

Rolf Clarkson (m)

Ann-Cathrine Haglund (m)

Sonja Rembo (m)

Per-Olof Strindberg (m)

